

Greppa marknaden- kunskapsprojekt 2010-2012 för en lönsammare växtodling

Marknadsöversikt

Rikard Korkman

25.1. 2012

SLC

För en levande landsbygd

Resultatet av en prissäkring i februari 2011

Datum	Spotmarknaden	Terminskontrakt med handeln
Februari 2011		Sålt 40 t vete på terminskontrakt, leverans augusti-september, grundpris kvarnvetete 190 euro/ton, fodervete 170 euro/ton
16.8. 2011	Kvarnvetete 172 euro/ton	Levererat 40 ton kvarnvetete till grundpriset 190 euro/ton
Resultat		+18 euro/ton jämfört med spotpriset vid samma tidpunkt

SLC

För en levande landsbygd

Resultatet av en prissäkring i februari 2011, forts

Förenklad produktionskostnads kalkyl 2011

- Höstvetete, 5 t/ha
- Skördeintäkt, 190 euro/t
- Nettovinst 123 euro/ha

Med en skördeintäkt på 172 euro/t skulle nettovinsten stannat vid 33 euro/ha (123 - (5x18))

SLC

För en levande landsbygd

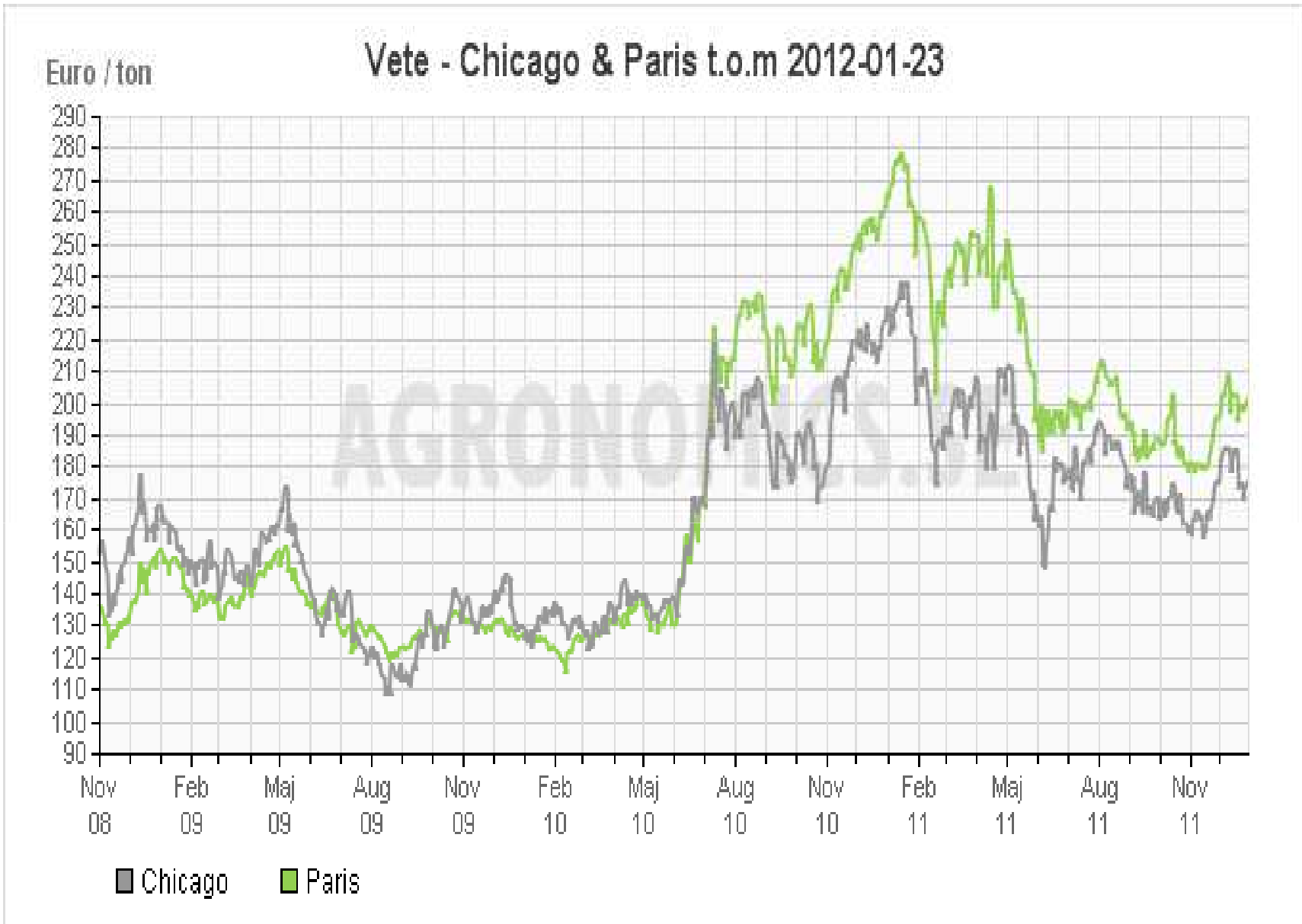
Minneslista för hantering av prisrisken på spannmålsmarknaden

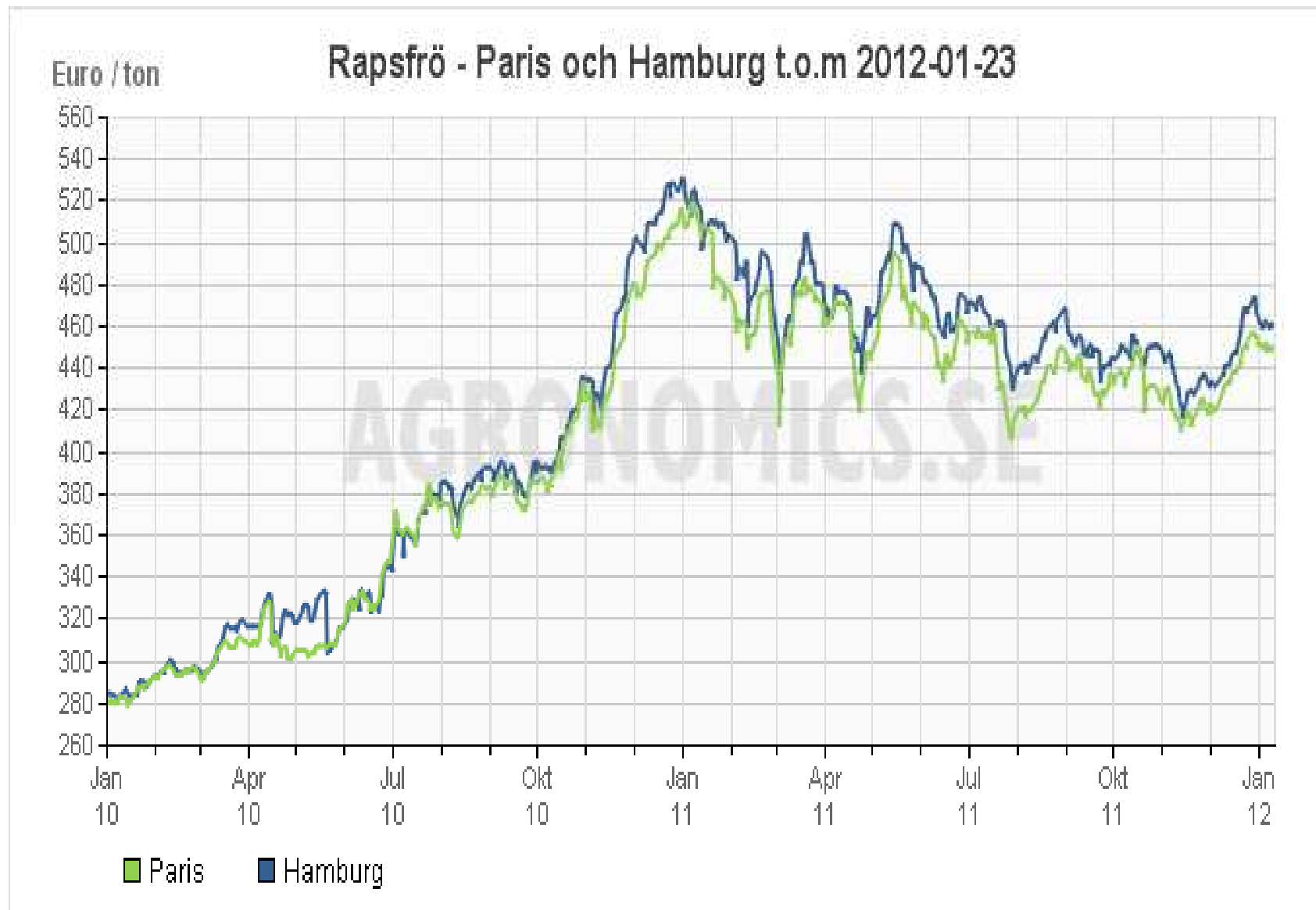
- Känn till din produktionskostnad per ton
- Fastslå ett pris som utlöser försäljning
- Följ med och förstå marknaden
- Känn till din basis (skillnaden mellan spot-och börspris)
- Utnyttja de tillgängliga prisriskhanteringsverktygen men säkerställ dej om att du säkert förstår hur de olika verktygen fungerar och deras kontraktsvillkor
- Utveckla en marknadsstrategi som tar hänsyn både minimipris, kassaflöde, beskattningsaspekter och beaktar
  - a. Din riskprofil
  - b. Din uppfattning om marknadsutvecklingen
  - c. Din attityd till risktagning

SLC

För en levande landsbygd

Terminspriserna hösten 2012

			Nu	Nov-12
			23.1.	23.1.
Vårvete, Finland (Avena, Svartå)			170	164
Fodervete, Finland (Avena, Turenki)			166	145
Havre, Finland (Avena, Kotka)			180	167
Korn, Finland (Avena, Lovisa)			170	154
Rybs/raps, Finland (Avena, Kantvik)			442	410
Malkorn, Finland (Avena, Barke, Tipple, Nådendal)			218	188
			20.1.	20.1.
Kvarnvete, Frankrike (Matif, Paris)			198,5	187,5
Fodervete, Storbritannien (LIFFE, London)			188,27	176,16
Malkorn, Frankrike (Matif, Paris)			277	245,25
Rapsfrö, Frankrike (Matif, Paris)			448,75	406,75
				Dec-12
Havre, USA (CBOT, Chicago)			132,43	138,61
Vete, USA (CBOT, Chicago)			173,86	193,59

Ekospannmålsmarknaden, pris (euro/ton) *MaasTul

	30.6.2011	6.9. 2011	3.10. 2011*	23.1. 2012*
Ärter	300	280-300		
Bondböna	310-350	325	325	315-325
Rybs	600	500-600		
Foderhavre	195	180	190	200
Livsmedelshavre	240-250	240-245	240-245	245-250
Kvarnvete	290-320	280-300	305-307	290-312
Råg	230-260	235-260	235-260	245-280
Korn	190-195	180-190	190-220	190-250
Malkorn		380	380	380
Källa: VYR och MaasTul				

SLC

För en levande landsbygd

Telvent DTN Daily Market Commentary - 1/23/12

<http://www.cmegroup.com/trading/commodities-marketplace.html>

- **Grains**: It was a typical weather-market Monday in grains, only this time it wasn't U.S. weekend weather that drove markets higher but events in South America. Weekend rains, predominantly in Brazil and Argentina, were disappointing, sparking a sharp rally in beans, followed by corn and wheat. Talk of sizeable production decreases is growing louder and is reflected in the recent weakening of the carry¹ in the futures spreads. Additional support continues to come from the weaker U.S. Dollar Index, though this selloff could be short-lived.

SLC

För en levande landsbygd

Sammandrag av marknadsläget 2011/12(24.1.2012)

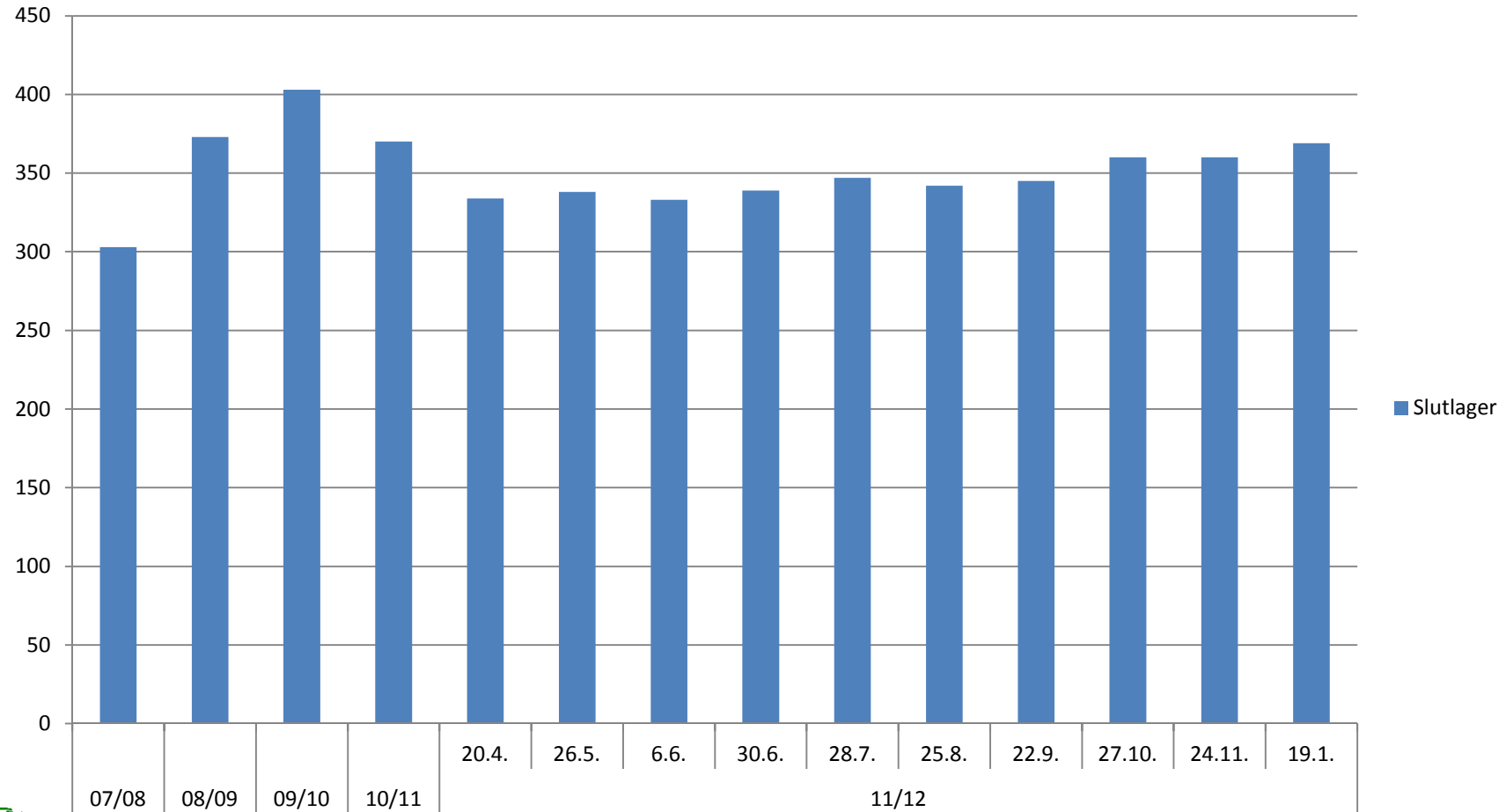
- Period av sjunkande priser hela hösten (bear market)
- Torka i Sydamerika skapade prisrally (bull market) vid årskiftet
- Euroområdetets lånekris motverkar en positiv prisutveckling
- Exporten från EU släpar efter. Svagare euro under senaste tiden har stärkt euroområdets konkurrenskraft på exportmarknaden
- Spannmålsbalansen har förstärkts när säsongen har framskridit, men totalkonsumtionen är fortsättningsvis 1 miljon ton högre än produktionen (IGC, 19.1. 2012)

SLC

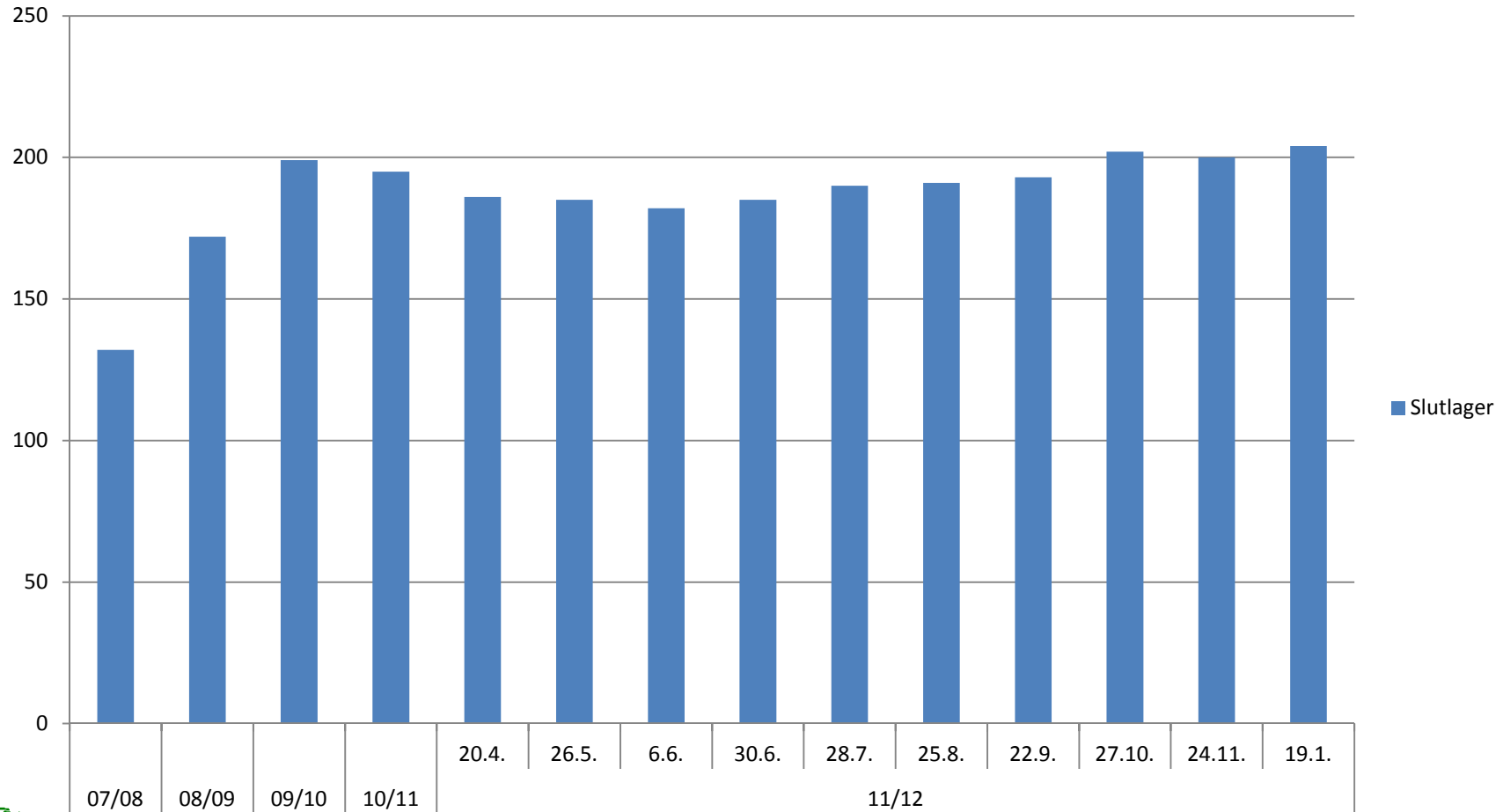
För en levande landsbygd

Slutlager, spannmål totalt, milj.ton (IGC)

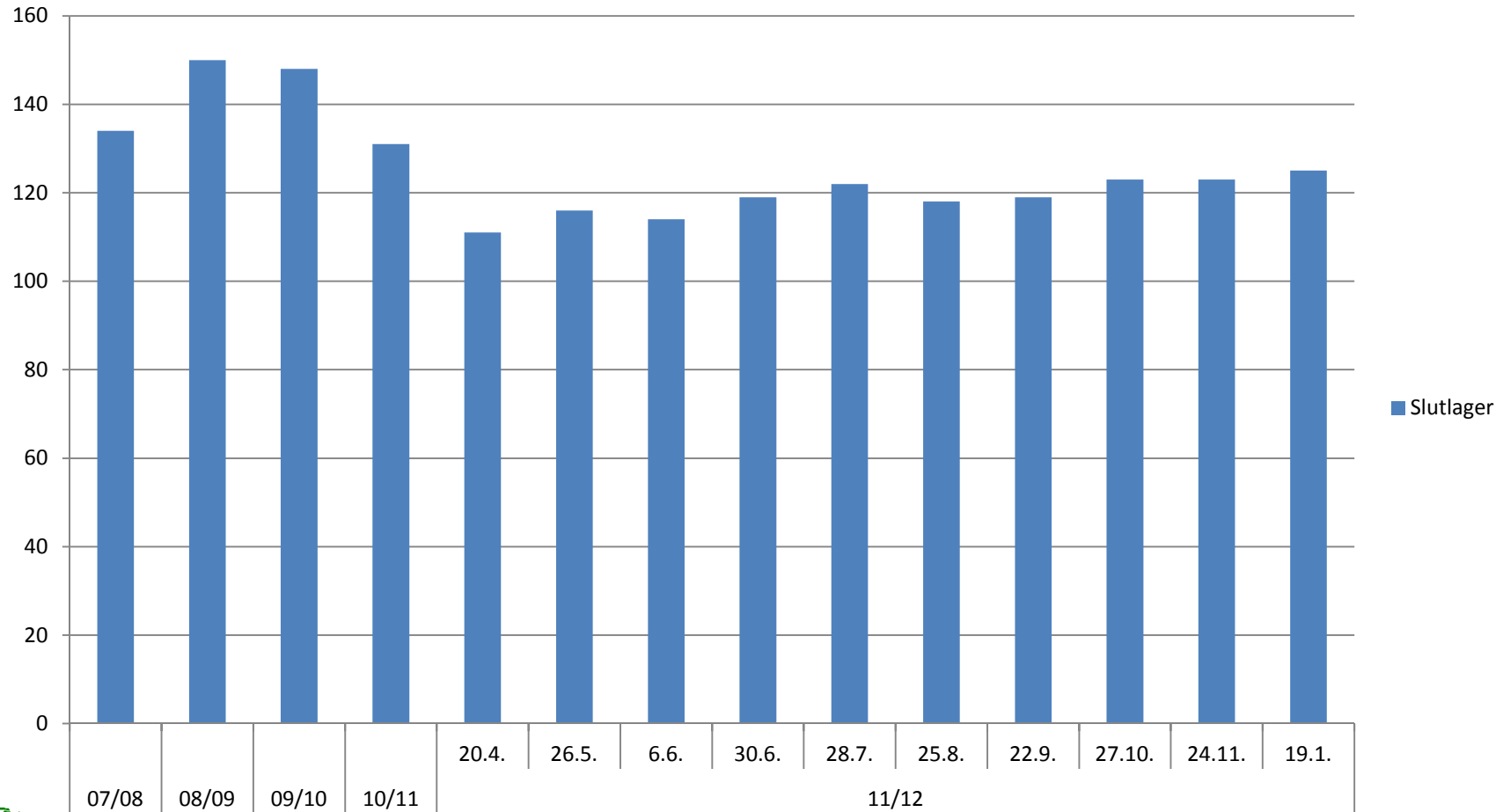
SLC
För en levande landsbygd

Slutlager, vete , milj.ton (IGC)

SLC
För en levande landsbygd

Slutlager, majs , milj.ton (IGC)

SLC

För en levande landsbygd

Utsikter inför spannmålsåret 2012/13

Globalt

- IGC publicerade första uppskattningarna 19.1.
- Vetearealen förväntas öka med 1,7 % globalt
- Största arealen sedan 1998
- Höstvetet på norra hemisfären mår förhållandevis bra
- Förväntad världsskörd 685 milj. ton (-5 milj. ton 2011/12)

Finland

- VYR:s förfrågan om såningsarealer till 2000 odlare i slutet av januari, resultaten publiceras i början på mars (publiceras på VYR:s hemsida 12.3.)

SLC

För en levande landsbygd

Vad skall man odla 2012 och när skall man sälja ?

- **Vete**
  - Osäkra marknadsutsikter, varit på stigande under de senaste veckorna. Vad skall man satsa på kvarnvetete eller fodervete? Prisskillnaden mellan kvarnvetete och fodervete just nu liten p.g.a brist på fodervete. Basis försvagats sedan hösten.
- **Oljeväxter**
  - Svag odlings säkerhet men goda marknadsutsikter, höstens pris över 400 euro/ton
- **Malkorn**
  - Underskott för närvarande, malkornspriset bättre än vete, Öppningspriser på ca 200 euro/ton för höstens skörd bra?
- **Havre**
  - Bra efterfrågan, bra pris. Lönar sej att prissäkra när priset är rätt
- **Foderkorn**
  - Ingen exportmarknad, ingen produktion utan kontrakt eller alternativt egen användning (husdjursgård)

SLC

För en levande landsbygd

Spannmålspriset i förhållande till vetepriset-spannmålsens relativa lönsamhet

					12.1.-11		23.1.-12	
Vårvete, Finland (Avena, Svartå)					212	1	170	1
Fodervete, Finland (Avena, Lovisa)					saknas		166	0,98
Havre, Finland (Avena, Kotka)					180	0,85	180	1,06
Korn, Finland (Avena, Lovisa)					170	0,80	170	1
Rybs/raps, Finland (Avena, Kantvik)					492	2,32	442	2,60
Malkorn, Finland (Avena, Barke, Tipple, Nådendal)					190	0,90	218	1,28
							20.1.-12	
Kvarnvete, Frankrike (Matif,Paris)					255,5	1	198,50	1
Fodervete, Storbritannien (LIFFE, London)					236,49	0,93	188,27	0,95
Malkorn, Frankrike (Matif, Paris)					270,5	1,06	277	1,40
Rapsfrö, Frankrike (Matif, Paris)					516,25	2,02	448,75	2,26

SLC
För en levande landsbygd

Basis-skillnaden mellan spotpriset i Finland och börspris

	6.6. 2011	5.7. 2011	5.8. 2011	7.9. 2011	5.10.2011	2.11. 2011	7.12. 2011	11.1. 2012
Vårvete, Finland (Avena, Svartå), euro/ton	198	166	172	185	173	172	162	166
Kvarnvete, Frankrike (Matif,Paris), euro/ton	227,75	198	196,50	206,50	185,25	189,50	180	203,50
Skillnad (basis),euro/ton	-29,75	-32	-24,50	-21,50	-12,25	-17,50	-18	-37,50

-Basis= börspris-spotpris på en viss ort. Börspriset avser terminskontraktet med närmaste förfallodag. Det lokala priset överensstämmer inte med börspriset. Skillnaden förklaras bland annat av frakt- och hanteringskostnader. I regel minskar basis eller stärks, dvs skillnaden mellan börspris och spotpris om efterfrågan är bra och det t ex finns ett potentiellt importbehov. Basis ökar eller försvagas om utbudet är stort eller intresset för att köpa spannmål är svagt. En annan orsak till att basis förändras är att desto närmare förfallodagen av börskontraktet vi kommer, desto mindre skillnad i ränta och lagring är det mellan spot- och terminleveransen. Basis är en viktig faktor att känna till när man bedömer hur bra spotpriset på den lokala marknaden är i förhållande till marknadspriset på börsen. Om man prissäkrar sin skörd med terminskontrakt på börsen bör man vara medveten om den risk (basisrisk) som är förknippad med försvagning och förstärkning av basis

SLC
För en levande landsbygd

Proteinkvalitetstillägg för kvarnvetete jämfört med min 12 % , euro/ton

29.8. 2011	min 12 %	min 13 %	min 14 %	min 15%	
Tyskland* (Hamburg)	220	+16	+27		Notering 26.8. 2011
Finland (Avena, Svartå)	175	+3	+9	+15	Grundpris min 12 %
Finland (Agrimarket, Svartå)	155	+22,50	+27,50	+32,50	Grundpris min 12,5 %, OBS! under 12,5 % , -20 euro/ton eller fodervete
Finland (Raisio, Raisio)	173	+6	+12	+12	Grundpris min 12,5 %, 12-12,4 % , -2 euro/ton
Finland (K-Lantbruk, exporthamn)	178	+0	+8	+12	Grundpris min 12 %
Finland (Kinnusen mylly, Utajärvi)	178	+4	+8	+15	Grundpris min 12 %
Kvarnvetete Paris (Matif), närmaste leverans (nov-11) noteras 29.8. till 214 euro/ton. Avser kvarnvetete av grundkvalitet, 12 % protein.					

*Vetet i Tyskland delas i 4 huvudklasser. B-vetet motsvarar bäst kvalitetskraven på vårvetete i Finland.

Priset gäller i handelsledet i likhet med prissättningen i Finland:

Fodervete-Sorter med dålig bakningsförmåga

B-vete-Sorter som t ex Tulska med medelgod bakningsförmåga, min 12 % protein

A-vete-Sorter som t ex Olivin med bra bakningsförmåga, min 13 % protein

E-vete-Sorter som t ex Aktuer med mycket bra bakningsförmåga, min 14 % protein

SLC

För en levande landsbygd